

Τα σταφύλια της αγάπης

2η ΑΣΚΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΦΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Θεολογικό πλαίσιο

Η ιστορία αυτή μας μεταφέρει στην Αίγυπτο, όπου ασκήτεψαν οι μεγάλοι Γέροντες της πίστης μας. Κυρίως όμως, η ιστορία αυτή μας μεταφέρει στο ήθος και τον τρόπο ζωής των Αββάδων της ερήμου: Στην απέραντη αγάπη τους, την ανιδιοτέλειά τους, την λιτότητά τους, αλλά και στις μεταξύ τους σχέσεις. Και παρ' όλο που η σημερινή κοσμική μας ζωή ίσως και να ακούει αυτές τις ιστορίες ως γραφικές, συγκινητικές, αλλά συγχρόνως ουτοπικές και ανεφάρμοστες, αυτές επιμένουν να μας θυμίζουν ένα άλλο τρόπο ζωής, αληθινά επαναστατικό, ακριβώς διότι καταλύουν την εξάρτηση από την ύλη και την υποδούλωση των ανθρώπων από τα υλικά αγαθά. Κι αν αυτός ο απόλυτος βαθμός ελευθερίας από τα υλικά αποτελεί κατόρθωμα των ολίγων, ιστορίες σαν κι αυτές μας καλούν σε μικρές καθημερινές υπερβάσεις, αλλά και μας ταπεινώνουν, θυμίζοντάς μας πως έχουμε πολλά σκαλιά ακόμη να ανεβούμε στην κλίμακα της άσκησης και της πνευματικότητας.

Σκοπός

- Να εμπεδωθεί η ΠΙΣΤΗ στην παρουσία του Θεού και η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ στη δύναμη και την αγάπη Του. Όπως οι μοναχοί έχουν απόλυτη εμπιστοσύνη στην

πρόνοια του Θεού κι έτσι δεν αγωνιούν για τα υλικά αγαθά, έτσι και εμείς μαθαίνουμε αν αφήνουμε στον Θεό το μέλλον μας. Προσπαθούμε, αγωνιζόμαστε, αφηνόμαστε όμως στα χέρια Του.

- Να εμπεδωθεί η **ΕΛΠΙΔΑ** για έναν καλύτερο κόσμο που θα γίνει με την υπακοή στο θέλημα του Θεού.

Τι υπέροχος θα ήταν ένας κόσμος, όπου όλοι θα ενδιαφερόντουσαν για τους άλλους!

- Να εμπεδωθεί η **ΑΓΑΠΗ**, δηλ. η συμπεριφορά του παιδιού προς το περιβάλλον του σύμφωνα με το θέλημα και το παράδειγμα του Θεού και να αποκτηθούν καλές συνήθειες.

Η αγάπη δεν είναι μόνον λόγια. Είναι πράξεις γεμάτες ενδιαφέρον για τον διπλανό μας. Μαθαίνουμε να αισθανόμαστε καλά όταν κι ο διπλανός μας είναι καλά.

Τα μηνύματα

Πάντα με μικρές και απλές προτάσεις

- Ο Θεός μας φροντίζει και δεν θα μας λείψει τίποτε.
- Αγάπη είναι να ενδιαφέρεται ο ένας για τον άλλον.
- Είμαστε καλά όταν κι ο διπλανός μας είναι καλά.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μια απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός.

Ένα τσαμπί σταφύλια

Ανάγνωση του κειμένου

Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά και αν θέλεις με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής.

Στα πολύ παλιά τα χρόνια ζούσε στην έρημο της Αιγύπτου ένας σεβαστός γέροντας, ένας αββάς, ο Άγιος Μακάριος ο Αιγύπτιος. Τον σεβάσμιο γέροντα επισκέπτονταν πολλοί άνθρωποι για να ζητήσουν την συμβουλή και την ευλογία του αλλά και να δεχθούν τους καρπούς της αγάπης του. Η φήμη του είχε απλωθεί στα πέρατα της γης. Έτσι μια μέρα κάποιοι προσκυνητές που ήρθαν να δουν τον Αββά Μακάριο. Άκουσαν τις συμβουλές του και πριν φύγουν, του άφησαν ένα καλάθι γεμάτο σταφύλια.

Ο γέροντας Μακάριος ευχαρίστησε τους προσκυνητές με χαμόγελο. Σαν έφυγαν, κοίταξε σκεπτικός το καλάθι με τα όμορφα μυρωδάτα σταφύλια. «Σίγουρα θα είναι πολύ γλυκά», σκέφτηκε ο Αββάς. Ύστερα, έσκυψε απ' το παραθυράκι του κελιού του και κοίταξε τους άλλους ασκητές.

«Οι άλλοι πατέρες δεν έχουν δοκιμάσει καθόλου σταφύλια» σκέφτηκε. «Θα τα πάω στον Αββά Πέτρο, που είναι γέροντας και θα του αρέσουν πολύ».

Έτσι και έγινε! Ο γέροντας Μακάριος έδωσε το καλάθι με τα σταφύλια στον Αββά Πέτρο, που ήταν πράγματι ο γηραιότερος στη Σκήτη, και πήρε το δρόμο για το καλυβάκι του.

Ο Αββάς Πέτρος κοίταξε τα σταφύλια και έκανε να δοκιμάσει μα ύστερα σκέφτηκε πως οι άλλοι Αββάδες δεν έχουν δοκιμάσει καθόλου. Έτσι χωρίς να το πολυσκεφτεί πήρε το καλάθι και το πήγε στον Αββά Ισίδωρο. - Γέροντα, σου έφερα αυτά τα σταφύλια. Κάνε αγάπη και κράτησέ τα. Ξέρω πως σου αρέσουν πολύ, είπε ο Αββάς Πέτρος και αφού έδωσε το καλάθι με τα σταφύλια, έφυγε ευχαριστημένος.

Μα ούτε και ο Αββάς Ισίδωρος κράτησε τα νόστιμα σταφύλια. Χωρίς δεύτερη σκέψη τα πήγε στον επόμενο. Και εκείνος σε άλλον.

Έτσι πριν δύσει ο ήλιος το καλάθι με τα σταφύλια είχε περάσει απ' όλα τις καλύβες των μοναχών αλλά κανένας δεν το είχε κρατήσει, γιατί με πολλή αγάπη όλοι σκέπτονταν πως κάποιος άλλος το είχε περισσότερο ανάγκη. Σαν έφτασαν που λέτε τα σταφύλια και στον τελευταίο μοναχό εκείνος τα κοίταξε σκεπτικός και μονολόγησε:

- Αυτά τα σταφύλια θα αρέσουν πολύ στον Αββά Μακάριο.

Και χωρίς δεύτερη σκέψη άρπαξε το καλάθι, έτρεξε, τον βρήκε στο καλάθι του και του πρόσφερε τα σταφύλια.

Ξαφνιασμένος μα και συγκινημένος ο Αββάς Μακάριος κοίταξε το καλάθι απείραχτο με όλα τα σταφύλια και δόξασε τον Θεό γιατί είχε τριγύρω του μοναχούς, γεμάτους από αγάπη και ευσπλαχνία.

Εκείνη τη στιγμή κάποιοι μοναχοί από πολύ μακριά ήρθαν να πάρουν την ευχή του Γέροντα. Τότε εκείνος χαρούμενος τους πρόσφερε από τα σταφύλια της αγάπης, τα πιο γλυκά σταφύλια του κόσμου.

Μετά, τους διηγήθηκε όλη την ιστορία.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Πώς ξαναβρέθηκαν τα σταφύλια στον πρώτο μοναχό;
- Τι σχέση είχαν οι μοναχοί μεταξύ τους;
- Τι αισθάνονταν ο ένας για τον άλλον;

Λέξεις κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μια ή δυο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά.

Μοναχοί: Άνθρωποι που έχουν αφιερώσει τη ζωή τους στον Θεό.

Αγάπη: Το μεγαλύτερο δώρο του Θεού στον άνθρωπο. Η ικανότητα να καταλαβαίνουμε τον άλλον σα να ήταν ο εαυτός μας.

Ευσπλαχνία: Παιδί της αγάπης. Όποιος την έχει, αισθάνεται να υποφέρει, όταν υποφέρει ο άλλος και βρίσκει τρόπους να τον ανακουφίσει.

Παράλληλη δραστηριότητα

Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες, που, κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σπκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

- Σημερινοί πρωταγωνιστές είναι οι μοναχοί. Όλη η ιστορία μπορεί να αναπαρασταθεί στην τάξη με παιδιά που δίνουν το ένα στο άλλο το τσαμπί τα σταφύλια.

Επιπλέον δραστηριότητες

Απασχολούμε τα παιδιά με τις δραστηριότητες του βιβλίου τους. Τους αναθέτουμε να χρωματίσουν τα σχέδια του βιβλίου τους. Η επιλογή μεταξύ των δραστηριοτήτων του βιβλίου, θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Σήμερα, τα παιδιά θα χρειαστούν:

- Λευκό χαρτόνι και χρωματιστά μολύβια.

Παιχνίδι ρόλων και συναισθημάτων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια.

Πώς αισθάνθηκε ο πρώτος μοναχός όταν του έδωσαν τα σταφύλια και πώς όταν επέστρεψαν ξανά σ' εκείνον;

Ανάγνωση του παιδικού ποιήματος

Γίνεται με καθαρή φωνή και παραστατικό τρόπο. Προσπάθησε να τηρήσεις με ακρίβεια το μέτρο, ούτως ώστε να καταφέρουν τα παιδάκια να κρατήσουν με παλαμάκια ή ρυθμικά όργανα τον ρυθμό. Το ρεφρέν ή μια χαρακτηριστική φράση που επαναλαμβάνεται ή κάποια που θα την θεωρήσεις σημαντική, την μαθαίνεις από την αρχή στα παιδιά και τους ζη-

τάς να την επαναλαμβάνουν κάθε τόσο. Άλλωστε, τα σημαντικότερα μηνύματα του μαθήματος βρίσκονται μέσα στους στίχους. **Αν θέλεις προσθέτεις μια απλή μελοποίηση.**

Η ΧΑΡΑ ΝΑ ΔΙΝΕΙΣ **(Γνωριμία με τα δώρα και τα παιχνίδια)**

Ποδήλατο μου φέρανε
και **μπάλα** που πηδάει,
να παίζω με τους φίλους μου
εκεί στην εξοχή,

μια **κούκλα** χαμογελαστή
με το δικό της σπίτι
κι ένα **πατίνι** γρήγορο
να τρέχω στην αυλή.

Δώρα μου δίνουνε πολλά,
τα παίρνω και τ' αφήνω.
Όμως την πιο τρανή χαρά
την έχω όταν δίνω.

Ένα κουτί μου δώσανε
γεμάτο με **μολύβια**,
βιβλία μ' **αυτοκόλλητα**
κι ωραίες **ζωγραφιές**,

ένα **ψαράκι** κουρδιστό,
τσουγκράνες και **φτυαράκια**,
κάστρα να φτιάχνω όμορφα
εκεί στις αμμουδιές.

Δώρα μου δίνουνε πολλά,
τα παίρνω και τ' αφήνω.
Όμως την πιο τρανή χαρά
την έχω όταν δίνω.

Αφορμές για συζήτηση

- Τι σας έκανε εντύπωση;
- Τι μας μαθαίνει το ποίημα;
- Πότε έχουμε την μεγαλύτερη χαρά;
- Ποια είναι τα αγαπημένα σας δώρα;
- Ποιο είναι το αγαπημένο δώρο ενός φίλου σας;

Διαθεματική προσέγγιση

Κάθε παιδικό ποίημα δίνει αφορμή για διαθεματικές προσεγγίσεις.

Σήμερα **λέξεις-κλειδιά** για τη διαθεματική προσέγγιση είναι:

Ποδήλατο, μπάλα, κούκλα, πατίνι, κουτί με χρώματα και γενικά δώρα και παιχνίδια.

Μιλάμε για παιχνίδια κάθε είδους: Επιτραπέζια, ομαδικά, ηλεκτρονικά. Βρίσκουμε πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα και κινδύνους που μπορεί να κρύβουν.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίο ξεκινά μια καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. **Με δυο λόγια** αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντιούκι, με τη συλλογή όλων των φειτών αναμνηστικών.

- Ένα μικρό παιχνιδάκι για το κάθε παιδί. Όταν όμως το πάρουν, επιλέγουν πού θα το δώσουν.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα έγιναν κάθε φορά στο κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Στη σημερινή μας συνάντηση ακούσαμε μια υπέροχη ιστορία που περιγράφει την αγάπη ανάμεσα στους μοναχούς που ζούσαν παλιά στην έρημο της Αιγύπτου. Τόση αγάπη είχαν μεταξύ τους, που δεν κρατούσαν για τον εαυτό τους τίποτε και φρόντιζαν να το δίνουν ο ένας στον άλλον. Θαυμάσαμε την δύναμη της αγάπης και τη χαρά της μοιρασιάς. Ακόμη μιλήσαμε για δώρα και παιχνίδια και τη χαρά που νιώθουμε όταν χαρίζουμε κάτι στον άλλον.

